

Sci-fi -sarjakuvat 1980

Tästä jutusta olen jättänyt pois supersankarit, joita Suomessa edusti viime vuonna lähes yksinään Terräsmies. Tämä siksi, että jokainen joka niitä harrastaa tuntee ne varmaankin jo tarpeeksi hyvin. Myös sellaiset lehdet, jotka julkaisivat science-fiction-sarjoja muiden ohella ovat poissa. Ne olisivat paisuttaneet liiaksi juttuni pituutta. Sen sijaan olen pyrkinyt mainitsemaan ja esittelemään kaikki varsinaiset science-fiction-sarjakuvajulkaisut.

Buck Rogers. Kuten vanha amerikkalainen perinne edellyttää, on kaikki kaupaksikäyvä myytävä mahdollisimman moneen otteeseen. Niinpä Buck Rogers-albumi onkin tehty samoihin aikoihin pyörineen elokuvan vauhdittamana ja vauhdittajaksikin. Missään tapauksessa ei ole kyse alkuperäisestä sarjasta, vaikka juoni kai jossakin määrin noudattelee sen suuntaviivoja. On todella vahinko, että suomalaiset tyytyvät kiertämään samaa kehää (sarjakuva-elokuva-sarjakuva) amerikkalaisten kanssa, ja varsinkin aloittamaan sen keskeltä. Paljon suotavampaa olisi ollut, että Suomessa olisi aloitettu alusta ja julkaistu albumillinen vanhoja Calkinsin ja Nowlanin strippejä. Näin varsinkin kun nyt julkaistun albumin toteutus on melko kömpelöä. Piirrookset ovat jäykkiä ja tavanomaisia. Muutenkaan ei toteutuksessa ole juuri mielikuvitusta riittänyt. Kaikki ratkaisut ovat tavallisia, vain joissakin paikoissa on yritetty laiskasti murtaa sivun taittoa. Ehkäpä piirtäjät ovat itsekin oivaltaneet yrittävänsä lämmitellä vanhaa klassikkoa. Albumin tekijäkaarti on seuraava: mukaillut Paul Newman (?), piirtäneet Peank Bolle, A. McWilliams ja Jose Delbo. Kaikki Suomessa ennen tuntemattomia (onneksi).

1999-tuntematon tulevaisuus. Lehden ilmestyminen on Suomen cloissa aika yllättävää. Se on nimittäin aivan uudenlainen (Suomessa siis) science-fiction-lehti. Se ei pyri nojautumaan mihinkään ennestään suosiota saavuttaneeseen ilmiöön. Lehdessä julkaistaan science-fiction-novellien sarjakuvaversioita. tarinat ovat lähes aina omaperäisiä ja joskus jopa uskaltautuvat ottamaan kantaa

maailman ongelmiin. Piirrookset vaihtelevat jonkin verran johtuen lehden laajasta tekijäkunnasta, mutta ovat aina vähintäänkin kelvollisia. Kaiken kaikkiaan 1999 on pirteän tuntuinen tulokas Suomen ikävään sarjakuvatarjontaan. Tosin lehden erikoinen laatu panee epäilemään jaksaa se pitkään menestyä. Mutta ainahan voi toivoa...

Gigantik: Rautahanskan vangit. Tämä sarja esilntyi aluksi Super-S-nimisessä lehdessä mustavalkoisena. Teksti on V. Moran ja kuvitus J. Cordonan käsialaa. Tarinan juoni on kohtalaisen omaperäinen mutta pyrkii liiaksi nojautumaan kaikenlaisiin eläin- ja koneihmeellisyyksiin. Kuvitus on siistiä, paikoin jopa rehevää. Sivut taitot vaihtelevia. Valerian tulee niin usein mieleen, että töytyy olettaa tekijöiden lukeneen Valerian-albuminsa melko tarkkaan. Vaikka juoni ja piirrookset ovat kelvollisia ne eivät yllä kovinkaan pitkälle, vaan tulos jää mitäänsanomattomaksi. Niinpä onkin kummallista, ettei kustantaja aloittanut vaikkapa Blake ja Mortimer-sarjaa, joka on huomattavasti tasokkaampi ja jolla olisi ollut ainakin yhtä hyvät edellytykset menestyä.

Avaruuden salaisuudet. Tämä albumi saattaa olla vuoden huonoin science fiction-julkaisu. Tänäkin on innostunut tekemään hurjista ajatuksistaan sarjakuvia, johon muutoon ne kyllä paremmin varmaankin sopivat. Aiheesta olisi jyllä voinut saada mielenkiintoisen sarjakuvan, mutta tässä albumissa juttu on toteutettu niin lapsellisen yliammutusti, että tulos on naurettava. Piirrookset ovat jäykkiä ja latteita. Juoneen on ympätty aivan liikaa dramaattisuutta - siksi tulos vaikuttaa niin lapselliselta. Ei voi muuta kuin pahoitella julkaisijan äärimmäisen tökeröä makua.

Tähtien sota 4: Musta valtias. Tässä albumissa myydään taas elokuvaa toiseen kertaan. Tällä kertaa tulos tosin on parempi kuin Buck Rogersissa. Archie Goodwin on muokannut juonen Lucasin elokuvasta. Piirroksista vastaavat Al Williamson ja Carlos Garzon. Jälki on melko tasokasta. Paikoin vain on yritetty vähän liikaa ja sivuista on tullut liian täysiä, mikä tekee sekavan vaikutelman.

Mutta kokonaisuutena albumi on ammattitaitoista ja toimivaa työtä. Bob Larkin komeaa kantaa pilaan siihen painettu barbaarinen hinta - 15 mk. Amerikassa sarja julkaistiin halvempaan lehtimuotoisena. Mutta suomalaisilta sen sijaan kiskotaan rahat pois.

Flash Gordon. Flash Gordon taitaa olla innokkaimmin odotettu sarjakuva uutuuksiin pitkiin aikoihin. Alkuvuodesta Semic julkaisi Dan Barryn sarjasta albuminkin, mutta varsinaisen odotuksen kohde oli Lehtimiehet Oy:n Flash Gordon. Sarjan mainostus aloitettiin samoihin aikoihin elokuvan kanssa. Alex Raymondin nimeä käytettiin innokkaasti. Mainoksissa oli ylistäviä lainauksia Kaukoranta-Kempisen sarjakuvista. Mutta Lehtimiehet kylläkin välttivät huolellisesti tarkkaan lupaamasta alkuperäistä Raymondia, niin että kun lehdessä ei ollut viivaakaan Raymondin käsialaa vain hyvät tavat joutuivat rikotuiksi. Eipä silti, ei Al Williamsoninkaan tyyli mitenkään-huonoa ole, mutta on silti pettymys Raymondia odottaneille. Lehden heikoin kohta on tarinoiden juoni. Ne ovat mitäänsanomattomuudessaan kerrassaan hengettömiä. Myös lehden alkulause on lapsellisuudessaan ja typeryydessään kerrassaan historiallinen. Kikää itkekö, kun luette, Flash Gordonin ihailijat.

Musta aukko. Taas ollaan elokuvissa. Tällä kertaa Disneyn science fiction-limbossa. Sanomat viivytelti niin kauan lehden julkaisuun, että elokuvakin oli tainnut jo mennä kun se ilmestyi. Olisi kyllä voinut jättää sen kokonaan julkaisemattakin. Kuvitus on tuttua Disney-firman rappiotyyliä, eikä juonikaan mahtailustaan huolimatta ole mitenkään erikoinen.

Suunnilleen sellainen oli siis science fiction-sarjakuvavuosi 1980. Edelliseltä vuodelta ei yksinkään julkaisu jatkanut ilmestymistään uudelle kymmenluvulle, sikäli kuin niitä olikaan. Tänäkin vuonna jäivät suomalaisilta saamatta kaikki klassikot niin Euroopasta kuin Amerikasta. Ainoa piristys oli 1999. Ehkä se lupaa parempaa uutta vuosikymmentä, varsinkin kun kustantaja on niinkin fakkiiintunut kuin Semic.